

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 30/2011
8.4.2011

Asia: Korvausvaatimus

Korvausvaatimuksen tekijä:

A

Virasto: Virasto

Korvausvaatimus

Virasto on määrättävä maksamaan A:lle 10 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

A toimi julkisen oikeusavustajan määräaikaisessa virkasuhteessa viraston toimipisteessä ajalla 15.10.2007 – 31.3.2009. Nimittämiset on tehty yhtäjaksoisesti peräkkäin seitsemällä eri nimittämiskirjalla. Kuhunkin nimittämiskirjaan on määräaikaisuuden perusteeksi merkitty sijaisuus. Sijaisuusperuste on ollut sidoksissa tietyn henkilön sijaisena toimimiseen. Kyseisen henkilön sijaisuutta hoitamaan määrättiin 1.4.2009 lukien kymmeneksi kuukaudeksi toinen henkilö. A:n nimitykset kohdistuivat ilman erityistä syytä vain osaan määräaikaisuuden perusteen kestoajasta. Palvelussuhteen jatkuvuuden turvaamiseksi A olisi tullut nimittää koko määräaikaisuuden perusteena olevaksi ajaksi. Tästä syystä hänelle on syntynyt oikeus vaatia korvausta työntajaltaan.

Vastine: Virasto on vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa:

A on nimitetty B:n sairausloman sijaiseksi. B:lle on myönnetty sairauslomaa useassa erässä eikä koskaan ole ollut tiedossa, jatkuuko sairausloma myönnetyn sairauslomajakson jälkeen. Nimitys ajalle 1.6. – 30.9.2008 on johtunut siitä, että johtava julkinen oikeusavustaja C:llä ei ollut oikeutta nimittää sijaista pidemmäksi ajaksi kuin 30.9.2008 saakka. Oikeusaputoimen johtaja on nimitänyt A:n ajalle 1.10.2008 – 28.2.2009 B:n sijaiseksi. Sijaista ei ole vaihdettu tiedossa olevan sairausloman aikana.

B:lle on myönnetty sairauslomaa useassa erässä eikä koskaan ole ollut tiedossa, jatkuuko sairausloma myönnetyn sairauslomajakson jälkeen. Sijaista ei ole vaihdettu kesken sairausloman. A on siten nimitetty sijaiseksi koko tiedossa olevan sairausloman ajaksi. Kun sairauslomaa on jatkettu uudella sairauslomalla, on nimittävällä viranomaisella oikeus nimittää sijaiseksi joku muu kuin aiemmin virkaa hoitanut henkilö. Sairausloman sijaiseksi 1.4.2009 lähtien määrätty D on toiminut määräaikaisena julkisena oikeusavustajana virastossa 1.7.2007 lähtien ja A 15.10.2007 lähtien, joten D:llä on 31.3.2009 mennessä ollut 3,5 kuukautta pidempi työkokemus oikeusavustajana toimistossa kuin A:lla.

Vastaselitys:

A on vastaselityksessään todennut muun muassa, että määräaikaisuuden peruste on edelleen 1.4.2009 lukien pysynyt samana eli perusteena on ollut B:n sairausloma. Viraston virkamieslain 9 §:n 3 momentin säännöksen tulkinta on väärä, ja vesittäisi kyseisen säännöksen tarkoituksen parantaa määräaikaisessa virkasuhteessa olevien virkamiesten asemaa. Erityisesti tulee huomioida hallintovaliokunnan mietintö 7/2007 vp-HE63/2007. Virasto ei ole edes väittänyt, että nimittämisestä poikkeamiselle olisi ollut virkamieslain 56 §:n edellyttämä erityinen syy.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta. Virkamiestä ei tällöin nimitetä virkaan, vaan virkasuhteeseen. Nimittävästä viranomaisesta ja nimitysmenettelystä tässä momentissa tarkoitetuissa tapauksissa säädetään erikseen.

Samana pykälän 3 momentin mukaan jos virkamies nimitetään 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, tulee nimittämiskirjasta ilmetä määräaikaisuuden peruste. Virkamies on nimitettävä koko määräaikaisuuden perusteena olevaksi ajaksi, jollei erityisestä syystä toisin päätetä. (30.11.2007/1088)

Virkamieslain 56 §:n mukaan virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta taikka ilman 9 §:n 3 momentissa säädettyä erityistä syytä nimitetty määräajaksi tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään 6 ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Korvauksen määrää maksettavaksi virkamieslautakunta. (30.11.2007/1088)

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Virkamieslain 56 §:n mukaan virkamiehellä on oikeus korvaukseen muun muassa siinä tapauksessa, että hänet on ilman 9 §:n 3 momentissa säädettyä erityistä syytä nimitetty määräajaksi.

Hallituksen esityksessä virkamieslain muuttamiseksi (HE 63/2007) on 9 §:n 3 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu muun ohella, että määräaikaisen virkasuhteen tulisi kestää koko perusteen mukaisen ajan. Esimerkiksi hoitovapaasijaisuuden olisi kestettävä koko hoitovapaan ajan, eikä sijaista voitaisi vaihtaa kesken hoitovapaan. Erityinen syy, jolla tästä pääsäännöstä voitaisiin poiketa, voisi liittyä määräaikaisen virkasuhteen perusteeseen. Joissakin tapauksissa, esimerkiksi projektiluonteisissa tehtävissä, määräaikaisuuden perusteen kesto on joskus vaikeasti arvioitavissa. Tällaisissa tapauksissa nimittämiskirja on tehtävä tiedossa olevaksi ajaksi. Mikäli arvioitu aika osoittautuu myöhemmin riittämättömäksi projektin loppuun saattamiseksi, määräaikaisuutta voitaisiin tällaisessa tapauksessa jatkaa uudella nimittämiskirjalla.

A on nimitetty B:n sairausloman sijaiseksi ajalle 15.10.2007 – 31.3.2009 seitsemällä eri nimityksellä. Viraston 12.5.2008 päivätyn ilmoituksen mukaan B:n kuntoutustukea on jatkettu ajalle 1.6.2008 – 31.3.2009. A on kuitenkin tänä aikana nimitetty B:n sijaiseksi kolmella eri nimityksellä ajoille 1.6. – 30.9.2008, 1.10.2008 – 28.2.2009 ja 1.3. – 31.3.2009. A:ta ei siten ole nimitetty virkamieslain 9 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla koko tiedossa olleeksi määräaikaisuuden perusteen mukaiseksi ajaksi. Viraston selvityksen mukaan nimitysten pätkiminen on johtunut nimittävän viranomaisen nimittämistoimivaltaan liittyneistä syistä. Ottaen huomioon edellä hallituksen esityksessä esitetyt seikat, ei edellä mainittua syytä ole pidettävä virkamieslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettuna erityisenä syynä poiketa A:n nimittämisestä koko määräaikaisuuden perusteena olevaksi ajaksi. A:lla on siten oikeus hakemaansa korvaukseen ajalta 1.6.2008 – 31.3.2009. Korvauksen määrää harkittaessa on otettu huomioon A:n ikä, palvelussuhteen kesto ja hänen mahdollisuutensa saada myöhemmin koulutustaan ja ammattitaitoaan vastaavaa työtä.

B:lle on esitetyn selvityksen perusteella myönnetty edelleen uusi sairausloma ajalle 1.4.2009 - 31.3.2010. Virasto on nimittänyt toisen virkamiehen hoitamaan tätä sijaisuutta ja A:n palvelussuhde on päättynyt. Virkamieslain 9 §:n 3 momentin säännös edellyttää edellä hallituksen esityksestä ilmenevät perustelut huomioon ottaen, että määräaikaisen virkasuhteen tulee kestää koko nimityshetkellä tiedossa olevan perusteen mukaisen ajan. B:lle on esitetyn selvityksen perusteella myönnetty edellinen sairausloma ajalle 1.6.2008 – 31.3.2009, eikä tuolloin ole vielä ollut tiedossa se, että sairauslomaa tullaan edelleen jatkamaan 1.4.2009 lukien. B:n uusi sairausloma on ollut virkamies-

lain 9 §:n 3 momentin mukainen uusi peruste, jonka perusteella virasto on voinut harkintansa mukaan nimittää toisen virkamiehen hoitamaan sijaisuutta. A:lla ei siten ole oikeutta hakemaansa korvaukseen sillä perusteella, ettei häntä ole enää 1.4.2009 lukien nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen B:n sairausloman sijaisuuden perusteella.

Päätös

Virasto määrätään A:lle kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 9 § ja 56 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Elina Ranz

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen ja jäsenet Kulla, Paanetoja ja Komulainen sekä varajäsenet Hiltunen ja Tarnanen. Vähemmistön muodostivat jäsenet Äijälä, Isomäki ja A. Nieminen.

Äänestyslausuma on liitteenä.

Eri mieltä olleiden jäsenten Isomäki, Arto Nieminen ja Äijälä lausuma:

Äänestyslausuma koskee määräaikaisia virkasuhteita 1.6.2008 - 31.3.2009.

A on nimitetty virastoon määräaikaisiin virkasuhteisiin 15.10.2007 - 31.3.2009 usealla eri nimityksellä sairauslomalle olleen virkamiehen sijaiseksi. Jokaiselle nimitykselle on ollut valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin peruste. Nimitykset määräaikaisiin virkasuhteisiin on tehty yleensä samalle ajalle kuin sairauslomalla olleelle virkamiehelle on myönnetty virkavapautta sairauden perusteella.

Yksistään se seikka, että A:ta ei ole nimitetty yhdellä nimityksillä vakinaisen viranhaltijan koko myönnetyn kuntoutustuen ajaksi 1.6.2008 - 31.3.2009, ei oikeuta korvaukseen, sillä eri nimityksille on erityinen syy. Johtavalla oikeusavustajalla ei ole ollut oikeutta tehdä nimityspäätöstä pitemmäksi aikaa kuin 30.9.2008 saakka. Ymmärrettävää on, että virastolla on kuitenkin ollut tarve sijaisen määräämiseen heti vakinaisen viranhaltijan kuntoutustuen jatkuttua.

Lisäksi toteamme, että A:lla ei ole tässä oikeussuojan tarvetta, sillä hän on joka tapauksessa tullut nimitetyksi koko kuntoutustuen ajaksi 1.6.2008 - 31.3.2009.

Hylkäämme korvausvaatimuksen kokonaisuudessaan edellä esitetyillä perusteilla valtion virkamieslain 9 §:n 3 ja momentin ja 56 §:n nojalla.